

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2873.

NO. 281. — ŠTEV. 281.

NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 1, 1922. — PETEK, 1. DECEMBRA, 1922.

VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

POGODBA MED HRVATI IN ITALIJANI?

Načelstvo takozvanega hrvaškega odbora je sklenilo tajno pogodbo z voditelji fašistov. — Če jim Italijani izvojujejo polno neodvisnost od Srbije, lahko vzamejo v Dalmaciji karkoli hočejo. — Za Hrvate je podpisal pogodbo zloglasni Frank.

Belgrad, Jugoslavija, 30. novembra. — Tukajšnji časopis "Vreme" je danes objavil besedilo tajne pogodbe, sklenjene med zastopniki hrvaških separatistov in laškimi ter madžarskimi fašisti.

Fašisti so se v pogodbi obvezali, da bodo izvajali Hrvaški popolno neodvisnost, dočim so Hrvati obljubili Italijanom v slučaju svoje zmage vse koncesije v Dalmaciji.

Za Italijane je podpisal pogodbo polkovnik Digby, zastopnik italijanskih fašistov, za Hrvate pa predsednik hrvaškega odbora v Budimpešti, zloglasni Frank.

Pogodba vsebuje šest točk.

Najvažnejši med njimi sta: fašisti bodo storili vse, kar je v njihovi moči, da izvojujejo Hrvatom popolno neodvisnost od Srbije.

Kakorhitro Hrvati dosežejo svojo neodvisnost, bodo gledali, da dobe Italijani vse koncesije v Dalmaciji, posebno kar se tiče okolice Zadra in Reke.

Dokument navaja tudi metode, potom katerih name-ravata obe stranki doseči svoj cilj.

Zadnja točka pravi, da je na vsak način potreba ustanoviti na Reki hrvaško-italijansko legijo.

Dokument je bil podpisan na Dunaju dne 5. novembra. Vsa Jugoslavija je vznemirjena.

17 RADIKALCEV JE BILO IZPUŠČENIH

Governor Small iz Illinois je pomilostil sedemnajst radikalcev, ki so bili en teden v ječi.

Springfield, Ill., 29. novembra. — Governor Len Small je pomilostil danes Williamama Brossa Lloyda in šestnajst nadaljnjih radikalcev, nahajajočih se v Joliet kaznilnici in okrajni ječi Cook okraja, ker so bili spoznani krivim kršenju državne protisindikalistične postave.

Pomilostitve je prišlo kot darilo za Zahvalni dan. Svoje kazni so nastopili pretekli teden.

Governor Small je objavil, da je v polni meri soglašal s mnenjem sodnika Carterja najvišjega sodišča, katerega so vprašali glede ustanovitve te postave, ko je sodišče sklenilo, da morajo obtoženi odsedeti svoje kazni.

Nobena človeška agencija, — je izjavil governor, — ne more natančno določiti, koliko časa naj se zadržijo človeško bitje v ječi. Ti možje niso nikaki zločinci. Od kar so bili obtoženi ter spoznani krivim marea meseca preteklega leta, so hudo trpeli. Nisem pa jih hotel pomilostiti dokler niso prišli v ječo. Nič dobrega ne more priti zanje iz dolgega zapora.

RABELJ ZAHTEVA VEČ OPRAVEK.

Chicago, Ill., 29. novembra. — William S. Gilbert iz Trentona, N. J., rabelj, ki vrši svoj posel na kontrakt, in ki išče službe potom oglaševanja v listih, se je oglašil danes v uradu šerifa, kateremu je podal pisano izjavo, glasečo se na naslednji način:

Ker moram izvršiti eksekucije v državi kaznilnici Nebraska v Lincolnu v bližnji bodočnosti ter nadaljno dne 2. februarja 1923, se moram ustaviti v vašem mestu na poti tja in nazaj ob obeh prilikah. Če boste imeli med tem časom kake na smrt obsojene zločince, ki bodo morali plačati s svojim življenjem, me bo prav zelo veselilo opraviti to službo za vas.

Za me je to izključno biznis zadeva ter upam, da boste sprejeli mojo ponudbo v istem duhu. Prilagam kuverto z naslovom in znakom ter upam, da bom čul o vas v najbližji bodočnosti.

HARDING ZA IZSELJEVANJE IZ SEVERNE EVROPE.

Kansas City, Mo., 28. nov. — Delavski tajnik Davis je izjavil, da je odločno proti delavskim plačam, ki znašajo le toliko, da človek lahko izhaja in proti dvajsturnemu delavniku, ki prevladuje v rovin Nevade, Montane, Arizone in New Mexico. Rekel je nadalje, da je predsednik Harding odločno za to, da se skriči delavni dan v teh državah.

Glede priseljevanja je rekel delavski tajnik: — Precej nesporazuma obstaja glede naziranja, katero ima predsednik Harding glede priseljevanja. Z veseljem pozdravljamo priseljevanje iz Holandske, Danske, Norveške, Švedske, Anglije in Francije. Te dežele niso izrpalje svojih kvot tekom zadnjih dveh let. (Takozvani delavski tajnik obenem s predsednikom pa ne ve ali noče vedeti, da opravljajo najtežja in najbolj riskantna dela v tej deželi ljudje, ki so prišli iz zaničevanih dežel južne iztočne Evrope.)

NOVE EGIPČANSKE IZKOP. NINE.

London, Anglija, 29. novembra. — V nekem sporočilu iz Egipta na Times se glasi, da so našli v bližini Luxorja, kjer so nekoč stali starodavne Tebe, veliko število podzemskih sob ter pogrebne parafernalije egiptovskega kralja Tutankamuna, enega izmed krivoverških kraljev iz osemnajste dinastije, ki je vladal krog leta 1350 pred Kristom.

Razkritje je objavil danes lord Carnarvon, katerega je pozval iz Anglije raziskovalec Carter, ki je kopal na tem mestu že sedem let, a dosedaj brez vsakega posebnega uspeha.

V kraljevi nekropoli tebenskega cesarstva, direktno pod grobovi Ramsesa VI., so razkrili prostor, ki je vseboval prestol omenjenega kralja, posejan z dragimi kameni. Razventega so zadeli raziskovalci še na številne druge dragocene stvari.

EVANGELINA BOOTH JE ZBO. LELA.

Chicago, Ill., 29. novembra. — Evangelina Booth, poveljica Salvation Army, je zbolela ter leži v nekem tukajšnjem hotelu.

ČEDNA FARMERICA.

Slika nam kaže dijakinjo poljedelske visoke šole v Maryland, Miss May Maxwell. Ko se je pred kratkim vršila industrijalna razstava, je Miss Maxwell z vso eleganco demonstrirala najnovejši farmerski traktor.

ANGLEŠKI TORIJI SO PROTI NEMČIJI

Novi angleški ministrski predsednik je pripravljen nanovo otvoriti vprašanje dolga. — Angleška vlada naj izvede večji pritisk na Berlin. — Francozi v ognju vspricho možnega vkorakanja v Ruhr.

London, Anglija, 29. novembra. — Ker se bo v teku desetih dni vršila v Londonu uvodna konferenca predno se bo sestala zavezniška reparacijska konferenca v Bruslju, je opaziti vedno več znamenj, da je stranka torijev izvedla močan pritisk na ministrskega predsednika Bonar Law-a v namenu, da nastopi odločnejše proti Nemčiji in nemški vladi. Malo vrjetno pa je, da bi bil angleški ministrski predsednik pripravljen iti tako daleč kot že Francozi.

Francoški ministrski predsednik Poincare je namignil, da je pripravljen priti v London na sestanek. Domneva se, da bo navzoč tudi italijanski ministrski predsednik Mussolini.

Angležem se dozdeva, da je brez pomena otvoriti ekonomsko konferenco v Bruslju ali kje drugod, razven če se zavezniški vnaprej dogovore glede reparacij.

Mr. Law je že storil prvi korak, ko je objavil, da ni vezan od Balfourjeve poslanice, da mora Anglija kolektati od zaveznikov dolgov slednjih, če hoče plačati svoj dolg v Združenih državah. To najbrž znači, da je pripravljen nanovo razpravljati o vprašanju medzavezniških dolgov kot delu splošnega reparacijskega problema.

Ministrski predsednik pa ni pokazal dosedaj še nobene pripravljenosti, da bi soglašal s francoskimi zahtevami, ki so povzročile izjalovljenje zadnje reparacijske konference v Londonu. V teh zahtevah se je glasil, naj zavezniški prevzamejo ručnike in gozdove tako v zasedenem ozemlju kot v Ruhr dolini ter zgrade carinsko mejo med Nemčijo ter njenim zasedenim ozemljem.

Gotovo pa je, da je Mr. Law pripravljen iti dosti dalje kot pa je bil Lloyd George, da ugoditi željam Francije. Prejšnji ministrski predsednik bo najbrže prvi, ki bo vpriporil oster napad na katerikoli program torijev, da se izvede nadaljni pritisk na Nemčijo.

Paris, Francija, 29. novembra. — Ali bo Francija v resnici izvedla svojo pretnjo ter prevzela civilno administracijo Porenške ter vkorakala v Ruhr okraj? Če tako, kdaj?

Ta vprašanja se je stavljal osem in štirideset ur po sestanku v Elizejski palači, na katerem je

EKSEKUCIJE PREJŠNJIH GRŠKIH MINISTROV

Anglija je oprostila Grško radi eksekucije prejšnjih ministrov in častnikov. — Odgovoren je le revolucijonarni komitej, — pravi Law.

London, Anglija, 29. novembra. — Ministrski predsednik Bonar Law je danes objavil, da smatra vlada usmrčenje prejšnjih grških ministrov izključno le za delo grškega revolucionarnega komiteja. To pomenja najbrž, da bo Anglija obnovila svoje diplomatske odnose z Grško, prekinjeno vsled odpotovanja posl. Lindleya, kakorhitro bo revolucionarni komitej odstavljen, kar se bo najbrž kmalu zgodilo.

Angleško mnenje v splošnem je ogorčeno nad eksekucijami, katere smatrajo splošno za povratek k barbarstvu. Splošno pa tudi prevladuje čustvo obžalovanja, da niso stresli revolucionarji svojega srda nad prejšnjim kraljem Konstantinom, pač pa nad skupino ministrov, ki so bili le slepe orodje v rokah Konstantina.

Te eksekucije, — je rekel Ramsay MacDonald, delavski voditelj v poslanski zbornici, — predstavljajo dejanja, ki morajo presteti celi svet. Če bi bili ti ljudje krivi dejanj, ki bi upravičevala tako kazni, bi se moral komitej poslužiti najbolj natančnih formalnosti predno bi dal izvesti smrtne obsodbe.

Jaz ne poznam vseh okoliščin in zadeva se tiče le Grkov samih, razven če so nastopili ti ministri na temelju naših navodil, kot se je namignilo. V takem slučaju se nahajamo v kaj čudnem položaju. Če pričnete streljati prejšnje ministre, kje se boste ustavili? Ali bodo pričeli toriji streljati liberalce in liberalci torije?

V diplomatskih krogih niso posebno vznemirjeni vsled aretacije prince Andreja, brata prejšnjega grškega kralja. Domneva se tukaj, da je njegova aretacija več ali manj formalna zadeva, čeprav se je izvedelo, da se bo obravnavala proti njemu kmalu pričela.

Kljub temu pa bodo zasledovali celo zadevo z največjim zanimanjem, kajti princ Andrej je mož princesinje Viktorije Battenberške, sestre lorda Mounbattera ter nečakinje kralja Jurija.

Lausanne, Švica, 29. nov. — Tukajšnji prijatelji prince Andreja so bili danes precej v skrbeh radi njegove usode vspricho eksekucije šestih prejšnjih ministrov in armadnih častnikov.

Prince Andrej je bil pred kratkim aretiran na otoku Krfu, kamor je pribežal in odvedli so ga v Atene, kjer ga dolže omalovaževanja povelj generalnega štaba, ko je poveljeval neki diviziji v Mali Aziji tekom zadnjih operacij proti Turkom.

Andrej je bil interniran ter ne sme dobivati niti živil, katerega so mu hoteli poslati njegovi evropski prijatelji, ker se revolucijonarni komitej boji, da bodo ta jedila vsebovala kaka tajna sporočila.

Rim, Italija, 29. novembra. — Ogorčenje radi eksekucij prejšnjih grških ministrov narašča tukaj in številni člani poslanske zbornice so danes vložili interpelacije, da izvedo, kakšno stališče hoče zavzeti vlada v tem pogledu.

Poslanec Galli, ki je tekom petdesetih let svojega javnega življenja storil vse, kar je bilo v njegovi moči, da pripomore k združenju in velikosti Grške, je vrnil vse dekoracije, katere je dobil iz Aten ter prosil, naj se njegovo ime odstrani s cest, katere so bile imenovane po njem.

MUSSOLINI NA POSVETU V LAUSANNE

Mussolini je zadal smrtni udarec ruskim upanjem v Lausanne. — Češki ministrski predsednik je zahteval poln glas za sovjetske zastopnike. — Čičerina ne bo v Lausanne, ker zavezniški ne dovoli Rusiji popolnega zastopstva.

Poroča Arno Dosch-Fleuret.

Lausanne, Švica, 29. novembra. — Italijanski ministrski predsednik Mussolini je nastopil na stran Angležev in Francozov, ki niso hoteli dovoliti, da bi se vdeležili Rusi katerekoli razprave na konferenci, z izjemo one, ki se bo tikala vprašanja ožin pri Dardanelah.

Kljub dejstvu, da je izjavil, naj se pripusti Rusijo k vsem razpravam, je Mussolini danes brzojavil markiju Garroni, tukajšnemu italijanskemu zastopniku, naj se prilagodi stališču, katero sta zavzela ostala dva glavna zavezniška. Odgovor na rusko zahtevo za polno sovedeležbo je bil takoj odposlan sovjetski delegaciji ter je vseboval izjavo, da zavezniški tega ne morejo dovoliti.

To zveni kot velik udarec za Moskvo, a čehoslovaški ministrski predsednik Beneš je uporabil polovico dneva s tem, da je zahteval pripust Rusov. Rekel je, da je slab biznis prepirati se glede razprav, katerih naj se ne vdeležijo bili v principu proti predlogu, niso hoteli sprejeti politike, bili v principu proti predlogu, niso hoteli sprejeti politike, ki bi nasprotovala politiki velike antante.

Beneš je tudi obiskal Kristijana Rakovskija, predsednika Ukrajine ter sedanjega načelnika tukajšnje ruske delegacije. Rakovski ni hotel pozneje ničesar izjaviti ter le rekel, da najbrž ne bo prišel Čičerina, ki je sedaj v Berlinu, v Lausanne, če ne bo ruska delegacija pripuščena k vsem razpravam.

Turki niso hoteli danes razpravljati o severnih egejskih otokih z motivacijo, da se tičejo ti otoki v večji meri ožin kot pa turških meja kot takih.

Tudi mosulski petrolej je prišel danes na površje na konferenci, ko je ameriški poslanik Child izjavil, da bo Amerika ustrajala pri svoji zahtevi, da ima enako priliko na teh poljih v obeh slučajih, — če bo dobila Turčija nazaj to ozemlje ali če bo ostalo v angleških rokah.

Pred objavo sklepa zaveznikov, da se izključi Rusijo iz vseh zadev z izjemo zadeve Dardanel in ožin, sem prošil Rakovskija, naj poda splošen pregled ruske politike z ozirom na rešitev vprašanja Bližnjega izтока.

Mi poznamo le eno rešitev za vprašanja Turčije in ožin. Drugi imajo več takih rešitev ter so pripravljeni pogajati se. Če bo to zopet skrupen mir, bo vsaka rešitev dobra, a če naj bo to trajen mir, je naša rešitev edina, ki

bo zadovoljila vse narode iztoke in zapada.

Mi hočemo, da se Turčija nanovo ustanovi na nacionalistični, neagresivni podlagi, katero je objavila narodna skupščina v Angori. Mi hočemo, da se južne meje ugotovi na tem temelju, da bodo lahko Turki živeli v bratstvu in enakosti z Arabci ter drugimi sosedi. Vprašanje Mosula, ki igra tako veliko ulogo, bi bilo treba rešiti z ozirom na prebivalstvo, ne pa na petrolej.

Turčija naj postane zopet tako močna, da lahko brani ožine in sklene naj se dogovor, da smejo trgovske ladje prosto pluti skozi ožine, a nikake bojne ladje.

To je edini način, kako pomiriti Bližnji iztok. Nobena zapadna sila bi potem ne mogla nadvladovati iztočnega dela Sredozemskega morja in tudi Rusija bi ga ne mogla ogroziti.

SMRTNA KOŠA.

Po dolgi bolezni je umrl Rev. Pavel M. Drew, O. F. M. 30. novembra na Zahvalni dan v bolnišnici sv. Frančiška v New Yorku. Pogreb se bo vršil v soboto 2. decembra ob 9. zjutraj iz slovenske župnijske cerkve na pokopališču presvete Trojice.

Naj počiva v miru!

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah.

Včeraj se bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Rasplošila na zadnje pošte in izplačilo "Kr. poštni čekovni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač sa hitro izplačilo najugodnejše.

300 kron	\$ 1.30	1,000 kron	\$ 4.00
400 kron	\$ 1.75	5,000 kron	\$19.50
500 kron	\$ 2.15	10,000 kron	\$38.00

Italija in zasedeno ozemlje:

Rasplošila na zadnje pošte in izplačilo "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

50 lir	\$ 3.00	500 lir	\$25.50
100 lir	\$ 5.50	1000 lir	\$50.00
300 lir	\$15.60		

Za pošiljavo, ki prinesejo smeek dvajsetdeset kron ali pa dvatiset lir dovoljamo po možnosti po posredni poti.

Vrednost kronam, dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dope poslani denar v roka.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu. Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Glavno zastopništvo Jadranske Banke.

(Advertisement)

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by

Slovenic Publishing Company

(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**"GLAS NARODA"**
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Canada	za pol leta	\$3.50
in Europe	za inozemstvo za celo leto	\$7.00
in Europe	za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov.
Dopolni brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri sprejemih kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane tiskalnice naznani, da hitreje najdemo naslovnik.**"GLAS NARODA"**

82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2676

ALLEN PRINTING CO.

TRADES UNION COUNCIL

NEW YORK CITY

HONDURAS, DEŽELA BODOČNOSTI

Pričenši s Kolumbom in Cortezom je seznam pionirjev, kojih imena so v tesnem stiku z razkritjem in razvojem ameriškega kontinenta, dolg in nad vse časten. Dela velikih ameriških pionirjev kot Boone, Washington, Lewis, Clark, Houston, Astor, Dodge, Huntington in Hill dobo dolgo živela v zgodovini industrijskega razvoja Združenih držav.

Ker se vedno živi in ker nimamo še dosti jasne perspektive glede dela nadaljnjega velikega Amerikanca, je težko oceniti pogumno in dalekovidno pionirsko delo, katero je izvršil v Centralni Ameriki, Minor C. Keith, ki je bil rojen v Brooklynu pred štiri in sedemdesetimi leti. On je živinorejec, gradilec železnice in prvi, ki je dal ameriški javnosti živilo, katero zavživajo sedaj milijoni, — namreč banano. Lahko rečemo, da ga ni imena, ki bi bilo po celi centralni Ameriki boljše znano kot je njegovo.

Posledice petdeset let trajajočega pionirskega dela za ameriški narod se je pričelo spoznavati šele sedaj. Potom grajenja železnice ter ustvarjenja velikanskih bananih plantaž ob bogatih obalah Karibjskega morja smo pričeli spoznavati ter upoštevati bogate naravne vire, mineralne in druge in obenem tudi sijajno podnebje dosega še malo poznane notranjosti centralne Amerike.

Ko je prišel Mr. Keith v centralno Ameriko leta 1871, ni bilo niti ene milje železnice v obratovanju med Rio Grande in Panamsko ožino, z izjemo petdesetih milj narodne železnice na severni obali Honduras. Danes ima jo tri kompanije na severni obali Honduras nad petsto milj železnice, ki prevažajo njih proizvode in tudi cela ostala trgovina je imela od tega le dobička.

Pogled na zemljevid nam takoj pokaže, da predstavi ozemlje ob obali le malenkostne dele cele republike Honduras. Par milj od obali nudijo višine vse povsod najbolj zdravo podnebje kar si ga je mogoče misliti in zemlja je povsem primerna za kolonizacijo od strani severnjakov.

Vsa znamenja kažejo, da je obilo zlata v Hondurasu in tamošnji Amerikanci so se pričeli pripravljati, da iztrgajo te zaklade iz naročja matere narave.

Zelo romantične so številne povesti, ki krožijo glede doživljanja prvotnih pionirjev. O lastniku neke najbolj dobičkanosne živinorejske reče v tem delu Hondurasu kroži naslednja povest.

"Neki star prospektor je prišel v dotično pokrajino ter zasledil bogato zlato žilo. Stari mož je od časa do časa izginil med gričevje ter se vrnil v vsakem slučaju s steklenico, polno zlatega prahu. Iz tega ali onega vzroka ni hotel povedati, kje se nahaja njegov rov, a nekega dne je rekel nekemu ameriškiemu renčrju, s katerim se je bil spoprijateljil, da postaja star in da mu bo pokazal mesto, kjer dobiva svoje zlato, ker itak ne bo več dolgo časa živel. Rekel mu je, da mu izroči svoje pravice do rova, če mu do konca njegovih dni dovolji pravico jemati zlato v tako velikih množinah kot bi jih potreboval. Amerikane mu je obljubil, da bo storil kot želi in stari mu je nato pokazal skupino gričev ter rekel:

"Tam se nahaja moj zlati rudnik. Jutri ti ga bom pokazal."

"Ko je prišel naslednjega jutra Amerikanec v koč starca, ga je našel mrtvega. Stari mož je le predobro slutil, da se bliža konec njegovih dni."

To se je zgodilo šele pred par leti.

Med vsemi republikami centralne Amerike nudi Honduras največje prilike za plodonosen razvoj. Graditev železnice ter cest bo razkrilo za razvoj obširna ozemlja, kjer obstajajo velikanska bogastva, obstoječa v lesu, rudah in drugih naravnih proizvodih. Izabljanje tega ozemlja od strani severni Amerikancev bo proizvedlo neštene milijone novega bogastva ter dalo svetu nadaljno zakladnico, iz katere bo lahko črpel živila in druge potrebščine.

Stari oče v 18 leti.

V Venlo na Holandskem se je poročil neki 18letni mladenič z nič manj kakor 45 let stago ženo. Slednja je že uživala zakonsko srečo in je imela že več otrok. — Njena starejša hčerka je že eno leto poročena in ima že enega otroka, radi katerega je sedaj mladi 18letni zakonec stari oče. Najstarejši sin njegove soproge je star 22 let, torej štiri leta starejši kot njegov oče.

S svetovnega kongresa črnece,

ki se je vršil pred kratkim, poročajo, da ga je predsednik Marij Garvey, ki nosi naslov "začasni predsednik Afrike", zaključil s temi besedami: "Ako hočemo imeti evropski narod mir, jih vabimo, naj Afriko zapuste kolikor mogoče hitro". Pozabil je povedati določno dan, do katerega bi morali oditi iz Afrike vsi beli ljudje.

Iz Slovenije.**Izginil je iz Celja**

invalid in traškan na južnem kolodvoru L. Zuzi. Odsel je s seboj precejšnjo svoto lastnega premoženja. Po zadnjih poročilih se je laje ustrelil v nekem hotelu v Trstu. Družbinske razmere so ga pripravile do samomora.

Klic iz Črnomlja.

Nashe mesto je od "poklicanih faktorjev" menda tako pozabljeno, kot dežnik ob lepem vremenu. Ne le, da nam preté tifus kuga in kolera vsled pomanjkanja zdrave pitne vode (naš vodovod odreže namreč službo, ko je vode najbolj treba), zdaj bomo kmalu tudi v drugem oziru čisto "na suhem". Vse ceste okoli Črnomlja, celo idilično cesto v naše "strašne gorice", nam je uničila ena sama firma. Kompanija hrvatskih Židov je pokupila šume okoli Črnomlja in izvala les na žive in mrtve, z avtomobili in najetimi bosanskimi vozniki. Z največjim in nezaljšanim trpinčenjem živali vozi dnevno po 30—50 voz po cestah, koder ni več varno hoditi peš. Jame in jarki, meter globoke kolonije in nevarni prepadni kačejo le še progo, koder je tekla prej cesta. Ako naj vse to zopet enkrat res zasluži ime ceste, bodo šli milijoni! "Poklicani faktorji" se pri tem — slepi. Ali bodo morda iz lastnega žepa škodo plačevali?

Vzorna ljubljanska šola.

"Jutro" piše: Nenavadno začudenje bo gotovo vzbudila kurioznost, tuda resnična vest o pouku domoznastva pri Ursulinkah v Ljubljani. Tu še letos, 1922, poučuje neka Ursulinka svoje gojenke tako-le: Slovenija se deli na tri kronovine: na Kranjsko, Štajersko in Koroško. Glavno mesto Štajerske je Gradec. Naš kralj je Peter Karajorgjevič, ki ima dva sina, prince Aleksandra in prince Jurija. Ponavljamo: T vest je resnična in resna, ne pa morda izmišljena ali slaba šala!

Predznost kočevskih zagrizencev postaja zopet večja

Iz Gorenice poročajo, da je tam neki tič, ki ob vsaki priliki ozmerja in napada Slovence s "teufelske Krainer" in hujših proti državi. Takim kočevskim nadmetem se bo moralo dati priliko, da gre dle k svojim bratom, če mislijo, da jim bo tam bolje, ali pa v luknjo, da pohladé svojo švabsko žilico.

Odvetniška vest.

Dr. Artur Wurzbach se je vpisal dne 20. oktobra zopet v ime nek odvjetnikov s sedežem v Čšnjicah pri Moravčah.

Represalije proti banki.

Mariiborski stanovniški urad je dne 27. oktobra ustavil prezidavo bivšega hotela Union, kjer je hotela tamkajšnja podružnica Ljubljanske kreditne banke adaptirati sobe za stanovanje svojih uradnikov in se tako izogniti gradnji nove stanovanjske hiše.

Imenovanje.

Fran Zajdel, revirni nadzornik policijskih detektivov pri policijski direkciji v Ljubljani, je po maknjen v X. čin, razred na dotedanem služb. mestu, oskrbnik na vinarški šoli v Mariboru Jos. Blažekovič pa v IX. činovni razred.

Poredni sprevednik.

"Jutro" se poroča: V našem enj. dnevniku od 26. oktobra se neki gospod razburja zaradi tržiške železnice in osebnih vozov ne kamniški progi. Kake so razmere na tržiški progi, mi ni znano, razmere na kamniški progi pa poznamo dobro, ker se vozim vsak dan. Gospod, ki je bil prisiljen na povratku iz daljšega izleta poslušati se tržiškega vlaka, je prav slab in informiran o osebnem prometu na kamniški progi, ako trdi, da se vozi na kamniški progi vedno pet do šest vagonov praznih, kajti razoben vlaka, ki odhaja iz Kamnika ob 5.56 in vlaka iz Ljubljane ob 18.30, imajo vsi ostali v celoti komaj po šest vagonov, ki pa so vedno zasedeni; ravno tako sta tudi jutranji in večerni vlak vedno popolnoma zasedena.

Ispred sodišča.

Ali je poljub nekaj lepega ali grdega? Kakor se vzame. Čudna reč! Ali je morda celó lažnjivo? Dne 28. oktobra je ljubljansko sodišče prišlo menda prvič v položaj soditi o poljubu in njegovi kazenskem značaju in je izrekel, da je poljub "grdo ravnanje" v smislu kazenskega zakona prav tako kakor navadna klobuta. Gospod S. se je vozil v turistični seziji po Gorenjskem. Bil je dobre volje. V kapeji sedi čedna, "luštena" turistinja v hlačah. To se je gospodu S. silno d-padlo. Ko vstane gospodična in gospod S. tudi, sta prišla slučajno z obrazoma v tako bližino, da se S. ni mogel premagati in z besedami: "Oh, kako ste luštni!" kratkoma poljubil brhko turistinjo. Le-ta pa s tem ni bila zadovoljna in je protestirala, vsa osupla. Se bolj osupel pa je bil S., ko je vsled zahteve gospodične zahteval sprevednik, da se legitimira. Postal je g. S. hud in se je radi tega sporekel z javnim organom. Nato je sledila ovadba radi žaljenja uradne osebe in zabeleba obtožba radi poljuba. Razprava je bila precej živahna, skero vesela. Obtožence se je zelo "gignjeno" zagovarjal. Zastopnik nesrečnega poljubovalca dr. Oblak je kot zagovornik izvajal, da poljub ne more biti kazniv po kazenskem zakonu kot žaljenje časti, ker v njem ni videti zasmehovanja ali grdega ravnanja, skratka: ni najti žalilnega namena, ampak kvečjemu nasprotno. Tudi je bilo v tem slučaju tako obilje, da je skoro možno govoriti o neodoljivi sili. Zastopnik zasebne obtožiteljice dr. Klepec je bil drugega mnenja. Sodišče tudi. Ker je tudi drž. pravdnik zahteval kazni radi pogreška žaljenja straže tudi v nekem drugem slučaju, je sodišče prisodilo nesrečnemu poljubovalcu 2 meseca zapora in zlasti tu di izrekel, da je poljub grdo ravnanje v smislu kazenskega zakona, ako se ga javno ukraide in ona ni z njim zadovoljna. Je torej tak poljub prestopok zoper varnost ženske časti in je grd. Gospodu S. pa to ne gre v glavo in se je pritožil na višjo instanco.

Dne 10. septembra je krški odvetnik dr. Ivan Dimnik priromal naravnost z nekega zagrebškega političnega kongresa v eno hrastniških gostiln, kjer je v večji družbi z veseljem pripovedoval, da so demokrate že pokopali. V svojem navdušenju je tudi povedal, da so demokrate delali med trboveljskim strajkom prci rudarjem in da sta dr. Žerjav in dr. Kramer pri strajku delala v svojo osebo korist. Radi te klevete je bil dr. Dimnik črtan pred sodišče. Poizkusil je najprej zavlačevati. Celih osem tednov je imel priliko, da zbere dokazni material in izvede obljubljeni dokaz resnice. Nazadnje je poizkusil poravnavo. Pripravljen je bil, da vse prekliče in obžaluje pod pogojem, da se tožitelja zavežeta, da tega preklica ne objavita. Ker takšen predlog seveda ni bil sprejet, je v skrajni zadregi navedel, da priče Emila Stefanoviča, Čiro Kamenaroviča, Janka Cimermana in takšne ter se skliceval tu di na lista "Jugoslavijo" in "Slobočno Tribuno". Kako neresen je bil ta predlog, je razvidno iz tega, da ni mogel dr. Dimnik navesti nobenega konkretnega dejstva, katero naj bi te priče potrdile in naj bi se izvedel namišljeni dokaz resnice. Radi evidencije neresnosti predlogov je sodišče zavlačevalne poizkuse dr. Dimnika odklonilo. Če že ni mogel v 8 tednih pripraviti nobenega drugega dokaznega gradiva, bi vsaj lahko navedel one številke "Jugoslavije", na katere se sklicuje. Sodišče je dr. Dimnika zaradi njegovega obrekovanja obsodilo na 2000 Din ali 40 dni zapora in povračilo stroškov.

Pogreb gospe Mar. e Černetove,

ki je bil 28. okt. pop. iz staroznane hiše "pri Jernejčku" na Sv. Petru cesti, je pokazal, kako ljubljana in obče spoštovana je bila blagopokojna v vsej Ljubljani. 26 let vdova je izvrstno vodila gospodarstvo in vzgojila vzorno družino. Bila je pravi tip iz solidne in pošteno naše starejše generacije. Pogreba se je udeležilo poleg mnogostevilnega ugodnega sorodstva velika množica znancev in prijateljev. Pokojnico so spremlili na poslednji poti tudi zastopniki raznih uradov in društev ter minister za socialno politiko dr. Žerjav. Zbor pod vodstvom prof. Kozine je zapel žalostinke.

Himen.

Na Bizelskem sta se poročila Ivan Pečnik z Justino Požnel. Ob priliki te poroke je nabrala učiteljica Julija Klanšek 205 Din za družbo sv. Cirila in Metoda.

Peter Zgaga

Clemenceau, apostol sovraštva in krvi, je te dni dospel v Chicago. Imel je par govorov, nakar mu je Armour pokazal svojo klavnico.

Tiger se je na evropskem bojišću privadil krvi. In sedaj ne more biti brez nje. Premirje, oziroma mir, ki vlada sedaj, je zanj nekaj groznega in mučnega.

Ne more in ne more pričakati da bi lila kri v potokih.

Da je vsaj nekoliko uteši svoje hrepenenje, se hodi v klavnico naslajat nad krvjo.

V vseh njegovih bodočih govorih bo opaziti posledice tega obiska.

Grki so usmrtili šest svojih državnikov, ki so povzročili grški poraz v Mali Aziji.

Te grške državnike bi morali Grki že tedaj obesiti, ko so zahtevali znago v Mali Aziji.

Njihova trupla bi sedaj ze strohnela, dočim bi živele nad stotisoč grških vojakov, kateri so padli v Mali Aziji, mirno in udobno življenje.

Porota, ki je imela soditi morale protestantskega pastora Halla in njegove ljubice, mežnarjeve žene Mrs. Mills, je razpuščena.

S tem je vse utihnulo.

Porota je bila razpuščena zato, ker nimajo morilec. Gotove oblasti še vedo, zakaj jih nimajo. Če bi bili morilec Italijani, Poljaki ali zamoreci brez denarja, bi bili že zdavnaj na varnem.

Največja pivovarna v New Yorku in menda tudi v celi Ameriki je Ruppertova.

Te dni je vodstvo pivovarne zvišalo svoj kapital od \$100,000 na \$150,000. To je jaseu dokaz, da bomo kmalo zopet pili dobro pivo v Ameriki.

Naslednje se je baje zgodilo v New Yorku začasa konferenca ameriških bankirjev.

Nekemu bankirju z Zapada je naenkrat zmanjkalo denarja. Morda ga je na pijači, morda na Broadwayu zapravil.

Korajžno je šel v največjo newyorško banko in vprašal za predsednika. Kot bankir je bil seveda takoj sprejet. Predsednik banke mu je smeje ponudil cigare in stol in ga vprašal, kaj želi.

— Petsto dolarjev na posodo.
— Ali imate kako varščino?
— Ne, nimam ničesar.

— Dobro, dal vam jih bom, toda pod enim pogojem. V svoji mladosti sem izgubil oko in slavn zdravnik mi je vedel novo, umetno oko. Operacijo je tako izvrstno napravil, da živa duša na svetu ne more razločiti, katero moje oko pravo in katero ponarejeno. Če poveste, katero je ponarejeno, vam bom dal takoj petsto dolarjev.

Brez vsakega pomisleka pravi prosilec:

— Vaše levo oko je ponarejeno.
— Kako ste mogli uganiti?
— se je začudil bankir.

— Zato, ker me je ravno tako prijazen gledalo tedaj, ko sem vstopil kot tedaj, ko sem vas prosil za denar.

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Katoli. Zveza

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki.

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 923 E. 15th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neplaćanih smrtin: JOHN MOVERN, 412 — 12th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik.

Dr. JOS. V. GRAHEK, 448 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBANSNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHAR MLADIC, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4222 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor.

LEONARD SLABODNIK, Box 486, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 5217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalni odbor.

VALENTIN PIRC, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELAR, 538 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikačje se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljke naj se pošilja na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišnične splošne naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Zveza se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor veli postati član te organizacije, naj se zalaži tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrne na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi: a) 3 člani ali članicami.

V čem se moški in ženska razlikujeta.

Neurolog in psihiater dr. M. Lapinski je pred kratkim predaval v Zagrebu o psihinih in fizičnih razlikah ženske od moškega. Predavatelj, star simpatičen znanstvenik, je žensko brnil vulgarne trditve, da je inferiorna na pram moškemu. Res je, da ima ženska povprečno lažje možgane kakor moški; zato pa je tudi žensko telo povprečno lažje od moškega. Ženski možgani so za upravljanje ženskega telesa povsem zadostno veliki, da celo preveliki. Nasprotno pa so moški možgani povprečno 25 do 50 gramov prelahki. Prav zato je ženska gracijoznejša in so njene kretnje harmoničnejše, nego pri moških. Vse ostale razlike so pri ženski utemeljene z njenim glavnim naravnim poklicem, materinstvom, ter so zato njeni spolni organi neprimerno važnejši od moških.

Procesi v njeni maternici vplivajo na njeno mišljenje in čustvovanje. Koliko važnosti je ženski spol, je jasno že iz dejstva, da se na ženskem zarodku že poprej razvijejo celice za nastanek spolov, nego za možgane. Menstruacija in nosečnost vplivata na ženski duh in srce. Največje intelektualne so priznane, da v nosečnosti ne morejo delati tako kakor drugače, ker jim je vsa duša nehoti posvečena dogodkom in razvoju v maternici. Žena, ki je noseča, izgublja zanimanje za vse drugo ter se mora le siliti, da ima zmisel še za kaj drugega. Isto je s porodnico in z dojnico. Zato pa ni čudno, da žena-mati tako visi na otrokih. Zanimivo je, da ženska vsako težo (pezo) bolj občuti nego moški. Tako n. pr. moški težine 40 gramov sploh ne občuti, ženska pa takoj. V ženski je bolj razvit čut prostora in okusa za toploto, grenkobo in kisloto. Nasprotno pa je ženska manj občutljiva za bolečine. Ženska razločuje sladki okus manj nego moški. Da je ženska manj razvita za čut bolesti, ja modrost narave, ker ženska mora že po svoji naravni fukciji prenašati težke

bolečine med nosečnostjo in zlasti ob porodu in po porodu. Ženski pa je bolj razvit vonj in čut za barve, a manj zmisel za čas in orientacijo v kraju. Ženska ima tudi manj razvit sluh in vid. Ženska misli naglo, a površno in si zapomni vse bolj mehanično kot moški. Moški pri razmišljanju napenja vso pazljivost, zato je logičen, kar ženska navadno ni. Ženska ugiba, instinktivno ugane, moški kombinira na temelju premis. Na žensko deluje avtoriteta, vera in dejstva ter razkroja bolj instinktivno nego sistematsko. Ženska ljubi konkretnosti ter se niti v umetnosti ne bavi rada z abstraktnostmi. Žena pa se lažje žrtvuje ter je lahko fanatična. Vse to velja v splošnem; so pa tudi izjeme.

Aretacija nevarnih lopovov.

Aretiran je bil 22letni Pavel Kajba iz Pregrada na Štajerskem, ki je v Kolodvorski ulici v Ljubljani ukradel nekemu gospodu 4 tisoč kron, ter Anton Vrankar iz Ljubljane, ki ga policija zasleduje že od leta 1920.

V Laskem pri Celju so te dni aretirali orožniki 30letnega Alojzija Palirja, ki je v neki ljubljanski kavarni izmaknil g. Košmerlju 10,000 kron vredno suknjo.

Velika Blaznikova Pratika

(s tremi mlatiči.)

Cena s poštnino ... 20c

25 pratik \$3.75

50 pratik 6.50

100 pratik 12.00

Slovenic Publishing Co.

82 Cortlandt Street New York

Denar govori!

Varčujte in pripravljajte si s tem neodvisnost za Vašo starost.

Vložite Vaše prihranke v domač zavod, kateri Vam nudi neoporekljivo sigurnost in 4% obresti od Vaših vlog.

Vljudno ste vabljeni, da nam zaupate Vaše prihranke in pomnožite številno vlagateljev, kateri imajo naloženo svoj denar pri nas na

"Special Interest Account"

Uverjeni znate biti, da bodo Vaši dolarji v pravih rokah in boste glede njih sigurnosti lahko mirno spali.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street New York

Glavni zastopnik: JADRANSKE BANKE

Stric Kopašević in drugi.

(Konec.)

"Glej, Martin," mu je rekel oče, "dolgo ne bom več gledal tvoje kose. Pri sosedu, svetem Roku, mi izkoplješ dotesan!"

Naglo, jezno je odgovoril kosec: "Tiho bodi in ne govori tako bedasto! Na stotine sem jih že spravil — zemlja jim potari kosti! — tebe pa ne bom. Ne bi hotel in ne bi mogel!"

Kaj pa sedaj: ali se Božakovec upira? Neče, ne more! — Da bi prijatelju ne storil poslednje do brote?

Oči so se mi odprle. Pod cesto je čepela — zadovoljnosti, ponižnosti in beračije priča — kovačnica eigana Hudoroviča.

Bil sem še otrok doma, ko sta prišla Hudorovič in žena k nam. Po obedu je bilo, vsi smo sedeli doma pred hišo.

Hudorovič in žena sta se ustavila pred očetom in rekla obenem: "H krstu treba, a botra nimava. Ali bi mu bli za botra, gospod?"

Odšla je eiganka bisago. Notri je ležal majhen, majhen ciganeček, tako lepo in srčkano se je držal na jok, gledal pa je z velikimi, črnimi očmi kakor miška iz moke. — Kdo bi mu ne bil za botra, njemu, ubogemu, ljubemu eiganku!

"Moje, moje detece!" je rekla mati eiganka in se sklonila nad njega, prav do čela, do drobčkanke glavičice. Poljubila je ljubega otročiča tako gorko — ah! — kakor zna samo mati. Hudorovič pa, oče — cigan — si je vihal brke in je gledal mojega očeta — češ, bo li — ne bo li!

"Dobro, Mate; idimo v cerkev!" je dejal oče....

Voz se je pomikal mimo vaških hiš. Okna so se svetila od luči, ponekod ni bilo več videti znamenja življenja: ljudje so šli zgodaj spat. Tam pod klancem je stala Makoletova hiša. Sipe so bile zastete z rdečimi zavesami, skozi nje je prosevala rdeča svetloba. Do tu sem mi je prihajal oče naproti kadar sem bil namenjen domov na počitnice. Postali smo redno pri Makoletu, v doleni izbi je bila pogrnjena miza. Vse se je bilo naše besede — zakaj veseli ljudje smo si segali v roke. Nocoj ni čuti besede. Zgoraj pokaljuje Makole, naduha ga mori, odkar je prinesel prehlad iz Bosne. V izbi spodaj je črna tema. Kakor ogromno, plašno oko strme vrata na tiho vas....

Naprej, naprej, voznik počasi, ti kruti nezgodnik! Ali so k njemu ohromele noge, da se pomikamo kakor megla leno in počasi?

Vendar! Cesta se je spustila nizbrdo. Iz višave se je izlila na zemljo bledezelena luč, ki napravlja jesensko noč še hladnejšo. V mesečno svetlobo je zakipel na ovinku Korenov križ: po bronastem Kristu se je raztopilo srebro. Zadaj tam za Kristom križanim ob rjavi, izvoženi cesti, na poniznem holmu nezelenem, s trnjem pušobno prerastem, sta gledala v vsi bližnji okolice, dol v mesto domače, tja na Borstke, — Križevsko vas, v Polje in Ravne njive, na Ciglanec in do Mestnega loga, tja v Brinje, na našo pristavo, na notarjevo in Kopaševićevo gomilo, v novoizkopani grob ob ozidju — da — tjakaj in bogve kam še in tudi name sta gledala tisti čas s črnimi, strašnimi očmi dva patra velikana v sivih haljah, v visokih kapucnah: zvonika dva cerkvice svetega Roka! Velike li se so jima vesele pod brado kakor dva ogromna škapulirja....

Ob prošenju pa ni tamkaj tihe žalosti. Namolijo se ljudje in se napijejo božje besede; Vlahinje — sestre v Kristu gospodu — se plazijo ob cerkvi po nagih kolenih, proseč v visoko nebo, naj jih očuva sveti Rok telesnih in dušnih ran. Okrepčana z molitvijo, v milost nevidno dvignjena množica se razlije izza pokopališkega obzidja venkam med šotore, kjer je slaščič in medicina dovolj. Sveti Rok izkusa peti z veselim zvonikom, a množica, hiteča dol v živo mesto, ne čuje več turboznega petja žalosti posvečenih glasov. Zakaj komu bodi pesem hi

poma vesela, če joka brez prestan ka leto in dan?

Domislil sem se sosedu Zepeta, bradatega vinskega brata, ki je znal kakor malokdo ceniti vinsko dobroto. Nekoč, ko so mu vinski dphovi plesali po nezdravi pameti, se je dobrovoljno pivec domislil svojega rajnega očeta, ki pozabljen spi pri svetem Roku. Pa kaj stori Zepe, vrli sin? Natoči kutaro božje kapljice in znjo privihra na očetov grob. Tamkaj mu je žalost rodila solze, a Zepe je nagnil čutaro, da je vince teklo na gomilo, beseda pa je govorila: "O, dragi ate, pa še vi pijte!"

V resnici, Zepe, malo je takih sinov!

"Materi ne pozabi!" se zbudi v meni poslednja očetova beseda. Da! — Sedaj sem doma. Kora koma gresta konja po zadnjem klanu, mestne hiše se stikajo ob cesti. Gruča ljudi stoji blizu naše hiše. Gotovo se razgovarjajo o očetu, ki so ga ravnokar pokopali. Moški se odkrijejo: Pozdravljen od nas — on te ne more več!

Sedaj je treba miru, spokojnosti. Nobene solze, da žalost ne poveča žalosti, da mati, uboga mamica, ne skoprni od bolelosti!

Ljuba hiša domača, streha očetova — dom!

Vrata v vežo so bila odprta nazitečaj. Vsa hiša je bila razsvetljena kakor ob slovesni priliki. — Voz se je ustavil. Iz hiše je odjeknil jok, žalosti odmev. Zavonjalo je po svečah, po venečem evetju. Skočil sem z voza in sem odhitel po stopnicah — videl sem mater in sestro in vsepolno ljudi. Na odru pa je ležal on.

Res je: oče!

Kolena so se upognila, dlani so prestregle glavo....

Vstal sem in sem ga gledal: ves tisti, dobrota sama, samo oči so zaprte vekomaj! Po čelu vzdolž se je zadobila globoka črta: zadnji spomin trpljenja Dotaknil sem se sklenjenih rok. Led — smrt!

In oče tvoj pride za menoj — njemu pa posteljete od mene poševno tamkaj od zidu, kamor lahko neovirano gledajo tvoje oči z griča na očetovi pristavi onkraj ceste!"

In zgodilo se je tako!

Božakovec se ni upiral. "Če mu jaz ne izkopljem groba, kdo mu ga naj? Prihajal bi me motit v spanju, češ, pozabil si me, Martin, to sem najbolj rabil tvoje lopate! Drugače mu nimam dati in ničesar drugega mu ni treba več — pa mu napravim grob. Hej, Polde, vstani, da ležem jaz na tvoje mesto!"

Tudi stari grobar je poznal solzo!

Očeta smo spremili lepo in pobožno. Mati ni mogla z nami, postarala se je, oslabela za deset bolnih let. Preden smo odšli z doma na očetovo zadnjo pot, nam je rekla, da tega udara ne preboli. Leto dni potem smo pokopali tudi njo.

In ko sem stal ob odprtem očetovem grobu in sem videl, kako ga spuščajo v zemljo, in sem čul, kako bobne grude na njegovo rakev, ni bilo solze v mojih očeh. Solza brez koristi, žalost brez utehne! Jokalo bi in žalovale srce, ampak nad jok in žalost se dvigala resnica, da je smrt konec boju in trpljenju. In blagor mu, ki mu je dospel dan smrti in z njim začetek večnega pokoja! Čemu naj torej solze smešijo veselo veselje? Ali naj govori nevoščljivost, kjer plamen ljubezni? Profanacija veličastva smrti!

V Brinju ni več čuti navdušenih pesmi. Ali je res navekomaj utihnil njihov glas?

Starih pevcev, starega vina, starih pesmi ni več! Kaj pa mi, bratje! Moremo li, hočemo li stopiti na mesta svojih očetov in — časte spomin nanje — z novo pesmijo zavesti in dela buditi poglumu, z mladimi silami rahljiti ljubo domačo zemljo, da se dvigne v novem cvetju in bogatih sadovih, vsa lepa in pomlajena? — Ali hočemo, ali moremo? Ali pa najostane naša ljubezen samo beseda?

Kako smo protestirali.

J. Župančič.

Moskva, 20. junija 1922.

Kratka slika političnega življenja v današnji Rusiji brez pretiranja brez olepšave, gola resnica.

"Zemljanoj val", umazana ulica mimo Kazanskega in Aleksandrovskega kolodvora. Rusko židovsko, tatarsko, kirgizsko, poljsko, latviško, madžarsko tržišče, Babilon različnih ver in jezikov. Številka 36 — stara pa pol podrt hiša, pribežališče nesrečnih žrtev svetovne vojne. Nemci, Čehi, Poljaki, Romuni, Bolgari, Madžari, Jugoslaveni tavajo lačni, rastrgani in umazani po hodnikih, sede trumoma po narodnosti v tesnih, smrdečih sobah, kade zoprnorussko "mohorko", vznujajo spomine sedemletnega težkega prganstva, poslavljajo se od onih deset in stotisoč žrtev, ki se večno spanje ob šumečem Donu, v podnožju kavkaških gor, v zemlji orenburških kozakov in lede-nih sibirskih ravninah. Težki spomini duše utrjene misli, gnusni so onih prvih sužnjih let, gnusni bližnje preteklosti laži, hinavštine in koristolovstva sedanosti. Dvojne žrtve fatalne dobe medsebojnega sovraštva in pobijanja pravice do obstanka človeka na zemlji.

Sede Čehi. Na glavah stare avstrijske čepice, v ustih pipe, pa kolenih mesne konzerve in kosi bele kruha — dario trgovske delegacije, pomoč omagujočemu na štirinajsti postaji križev poti Sanjajo o zlati Pragi, o svobodni domovini, o knedlih in svežih rdečeličnih dekletih, živahne oči begajo semtja. "Sakra panove, mame se dobre, a dkyz prijedeme domu, to bude jeste lepsi."

V drugem kotu sede Jugoslaveni — Srbi iz Bosne in Hrva-ti iz Slavonije. Lice so izsušene, oči udrt. "Šlušaj Jovo, ma kako to, Bogami, da imadu svi zarobljeni-ki ovjve v Moskvi svoje zastupni-ke kod kojih dobivaju hranu, a mi Jugoslaveni dolazimo i odlazimo gladni i poderani!"

"Ma znaš, Stevo, zato smo Jugoslaveni. Kada te trebaju, onda si dobar, kada ih trebaš ti, onda ih nema."

Na postelji leži Bosanac. Smrt mu je dahnila v lice, hori se z njo, omaguje. Obraz je koščen, temnobled, oči steklene mrtvaške. — Ustne gibljejo, iz prs prihajajo poslednji akordi življenja.

"Osamljen sem, ozabljen, nikomur ni zame. Umiram kot pes brez gospodarja. Zbral sem vse svoje moči na pot v domovino, hotel sem objeti še enkrat ženo in otroke, rad bi legel v sveto domačo zemljo, da vrže lastni otrok prvo pest prsti, name, pa ni več moči, omagal sem, v tujo zemljo moram. Pozdravite mi Bosno, ženi in otrokom povejte, da sem vzel spomin in hrepenenje po njih v grob."

Po sobah begajo našopirjeni komunisti, Madžari in Nemci. V njih rokah je usoda obupanih, lačnih ujetnikov. Pode jih na delo, kriče, kolnejo, zmerjajo. Gorje o nemu, ki bi se uprl. Zavist jih duši. Ujetniki se vračajo v domovino, njim pa je pot k svojim dragim zaprta.

V mestu kipi. Vrhovno revolucionarno sodišče sodi petindvajset mož, ki so zaslužili smrtno obsodbo s tem, da so priznali vsem ljudem pravico do življenja na zemlji. Časopisi kriče o strašnih zločinih obtoženih, delavci se zbira-jo na shodih, komunisti begajo semtja. Znani proces social-revolucionarjev so izkoristili bolj ševiki za politično agitacijo nad lačnim ruskim narodom. Tudi mi vojni ujetniki smo protestirali.

V sobo je stopil mladenič — Nemec. Komunist. Miko se mu drži na ustih. "Vsi na protestni shod proti social-revolucionarjem. Takoj, sicer vas vržem še danes v ječo!"

Jezno so ga pogledali ujetniki iz vseh kotov, slišali so se glasovi "kruha nam daj! domov nas pošlji, sam protestiraj, saj si plačan za to!" Pa nič ni pomagalo. Odšli smo na dvorišče. Tam so nas zbrali — bilo je pred odhodom

transporta v Evropo — na tribu-no je stopil komunist Madžar. — Besede Mongola so padale med izmučene, lačne ujetnike, šle so mimo njih, navdušen je bil le go-vornik, ki je bil sit, lepo oblečen in prepičan, da bodo besede dra-go plačane. Govoril je o politič-nem alfabetu, učil nas je stvari, o katerih pojo že vrabci na sov-jetskih strehah. Za njim je govo-ril drugi komunist — Nemec. Tu-di navdušen za "smrt izdajalcem proletarijata". Ni čudno, sam re-vež. V lakastih čevljih, na rokav-briljanti. Govornik je končal. Vse tiho, ujetniki gledajo v tla, mol-če. Tampatu pritajena nemška, češka, srbska kletve. Nastopa tret-ji komunist, menda Latiš. Jeelja, ruski jezik mu je tuj. Čita reso-lucijo.

"Vojni ujetniki iz Avstrije, Češkoslovaške, Jugoslavije, Romu-nije in Madžarske, zbrani 20. ju-nija na protestnem shodu v Moskvi, pred odhodom v domovino, ki so slušali govor tovarišev N. in N. o procesu social-revolucio-narjev in njihovih krvavih zloči-nih nad ruskim proletarijatom, e-noglasno zahtevajo, da vrhovno revolucionarno sodišče neusmi-ljeno kaznuje izdajalce delavske svobode in dokaže proletarijatu zapadne Evrope, da ruski in z njim vsi svobodomiselní delave-i zvesto stoje na straži revolucije. Živio proletarska revolucija, živio njeni voditelji! Doli z izdajalci in rablji mednarodnega proletari-jata!"

Vse tiho. Ujetniki ne odgovar-jajo. Eno šestinko črpega kruha in smrdeča juha kot dnevna hra-na je premalo, da bi človek kri-čal živio.

Predsednik: "Kdo je proti tej resoluciji, naj dvigne roko!" Ro-ke se ne dvigajo. Življenje je le življenje in predraga je svoboda, da bi človek z eno kretinjo pod-pisal smrtno obsodbo ali pa gnil leta in leta v ječi.

Predsednik dela logičen sklep: "Proti resoluciji nihče? Torej re-solucija je sprejeta enoglasno."

Obrnili smo se, da se vrnemo v svoje brolge. "Stoj, nihče z me-sta. Kaj ste za to tu, da jeste kruh in pasete lenobo!" se je zadržal komunist — Nemec. Ujetniki so ob-stali. Na dvorišče je prikorakalo deset komunistov z veliko rdečo zastavo. Postavili so se na čelo, nas so ravstili kot solarčke po lva in dva in odšli smo na de-monstracije po mestu. Klavne postavbe bodočih apostolov komu-nistične ideje v Zapadni Evropi so se dvigale počasi za rdečo zasta-vo, procesija je šla mimo trga, tu sta smuknila v gnečo na trgu dva, tam trije, procesija se je tajala, končno je ostala rdeča zastava sa-na z desetimi komunisti. Vse nji-hove kletve in zmerjanje niso po-magale. Ujetniki so sklenili de-monstrirati doma. In vendar so pisali sovjetski časopisi o protestu in demonstraciji vojnih ujetnikov. Ni čudno, da sta jo Wandervelde in Rosenfeld odpihala iz Moskve šep red koncem procesa. Pred ta-kimi argumenti se tudi svetovno znanega advokata polasti strah.

Najstarejša ladja.

Najstarejši čoln, ki je bil dose-daj najden, bo v kratkem razstav-ljen v narodnem muzeju v Kopen-hagnu. Čoln je bil najden v šot-nem močvirju v Schleswigu na Ho-landskem in izvira iz dobe okoli 300 let pred Kristusom. Zajedno z njim se je izkopal tudi nebroj mečev sulie in ščitov, vse iz lesa izgotovljeno. Čoln je imel deset vesel in bo razpostavljen v mu-zeju v stanju, v katerem je pred več kakor 2000 leti plaval po morju.

Josip Rems

JAVNI NOTAR

227 Putnam Ave

Ridgewood, L. I., N. Y.

Forest Ave. Station

Novi predor pod Simplonom

Dne 16. oktobra se je začel redni železniški promet tudi na drugem tiru v simplonskem predoru. Od decembra do začetka oktobra so se izvršila še zaključna dela v predoru in sedaj je podjetje uspešno končano. Prvi simplonski predor je dolg 19,803 km, drugi 19,825 km; začetnjata pri mestu Brieg ob gornjem Rodanu v Švici in končata pri Iselle na italijanskih tleh. Nekako štiri sed-mine tunela leži v italjan. tleh.

Prvi tunel se je začel graditi leta 1898. Široko gorovje je bilo treba prevrtati čisto na vznožju, okrog 2100 pod površino. Priča-kovati je bilo velikih težav, vsled visoke temperature kamenin, ki so jo na podlagi izkušenj pri dru-gih tunnelskih zgradbah cenili na 42—45 stopinj C. V resnici pa je narasla toplota v dolžini 2 km celo čez 50 stopinj C in je dosegla maksimum s 56 stopinj C. V pre-doru, v zraku, prenasienem z v-lago, učinkuje toplota nad 25 stopinj C škodljivo na zdravje in delazmožnost človeka, pri tempe-raturi preko 35 stopinj C pa de-lo sploh neha. Treba je tedaj to-plotu zmanjšati s tem, da se pri-vede umetno obilo zraka, ki se z m-zrlo vodo na mestih dela občut-no ohlaja in ki naj zamenja vsled dihanja in škodljivih ter eksple-zivnih plinov pokvarjeni zrak. Ker pa bi bilo pumpanje zraka po ceveh predrago in prepočasno, so napravili vzporedno z glav-nim predorom še en predor, po katerem so pumpali svež zrak no-ter, ga provajali po vmesnih zvez-nih probojih v glavni tunel in po tem nazaj na prosto.

Z delom so začeli na dveh straneh, torej iz Švice in iz Ita-lije. Iz gospodarskih razlogov so najprej glavni tunel izdelali za čenotirni promet, dočim haj bi vzporedni predor ostal neizgotov-ljen, dokler bi se ne pokazala po-treba za dvotirni obrat. Le v sre-di so porabili na razdalji 500 m tudi drugi predor ter uredili ne-kak kolodvor, kjer so se vlaki lahko srečavali. Ta naprava o-stane tudi sedaj, tako da bo mo-gode prevesti vlake iz prvega predora v drugega in da bo lažje izvršiti eventualne reparature na eni ali drugi polovici vsakega tu-nela.

Razen z visoko temperaturo je imelo tunnelsko podjetje velike te-žave z močnimi izvori, ki so se pojavili na obeh straneh, nekate-ri celo z visoko temperaturo do 49 stopinj C, dalje z velikim pri-tiskom ki je povzročal v južni strani v škričljivih kameninah ve-liko težave. Vendar so mogli že 24. februarja 1905 končati pre-dor sam in v juniju 1906 se je o-tvoril v njem železniški promet.

Z delom v drugem simplonskem predoru so pričeli na severni strani v decembru leta 1912, na južni strani pa v aprilu 1913. Vojna doba je delo znatno ovira-la; na severni strani se je mora-lo delo v avgustu leta 1914 usta-viti in je počivalo do začetka le-ta 1916. V petju leta 1917 se je moralo radi civilne mobilizaci-je v Italiji delo na južni strani popolnoma ustaviti; manjkalo pa je le še 2 in pol km. Spočetka so poizkušali, dogotoviti ta preosta-lo, ki se je deloma posrečilo; 1900 m je ostalo še vedno nedodelanih, ko so morali koncem leta 1918 vnovič prekiniti delo. Šele leta 1920 so začeli znova. Sedaj je podjetje dokaj hitro napredova-lo in do 16. oktobra letos se je tudi v drugem predoru otvoril promet.

Interesantno je, da so bile te-žave v drugem tunelu manjše ne-go v prvem, pri čemur je treba seveda vzeti v račun bogate iz-kušnje, pridobljene tekom grad-nje prvega predora. Drugi tunel je izviran v razdalji 17 m od prvega, računamo od osi do osi. In-ženirji, ki so bili zaposleni pri gra-ziranj, da bi bile težave pri drugem tunelu še manjše, ako bi izbrali za razdaljo med obema predoroma dolžino 45—50 m.

Natančnejši študij gradbenih metod in izkušenj bo vsekakor za nadaljna dela pri predorih silne koristi.

Dear Santa:—
I want
something electrical
for Christmas!

Everybody

The New York Edison Company

At Your Service

General Offices: Irving Place and 15th Street

Branch Offices where Electrical Appliances are displayed and demonstrated for the convenience of the Public

124 West 42d St
151 East 86th St
15 East 125th St

562 East 149th St
555 Tremont Ave

Narodnost prebivalstva ameriških mest.

St. Louis in Baltimore.

Izmed dvanajststorie ameriških vlemest, katerih prebivalstvo — ne vstevši okolice — presega pol milijona, navedli smo, kar se tiče narodnostne statistike, že sledeča mesta: Boston, Buffalo, Chicago, Cleveland, Detroit, Los Angeles, New York, Philadelphia, Pitts-burgh in San Francisco. Preosta-ja še mesti Baltimore in St. Louis.

Kakor smo že večkrat omenili, ljudsko štetje navaja narodnost le takozvanega "foreign white stock", t. p. belokožnih tujerodev in njihovih tukaj rojenih o-trok — z drugimi besedami: le narodnost oziroma materiščno prve in druge generacije prise-ljencev. Tukaj rojeni Amerikan-ki, katerih starši ali vsaj eden izmed roditeljev je bil tujerodec, so navedeni po materiščni svo-jih staršev. Tukaj rojeni Ameri-kanci, katerih oba starša sta se že rodila v Združenih državah, niso navedeni v statistiki o ma-teriščini, ker se predpostavlja, da so ti le že samo Amerikanci in ničesar drugega.

Belokožni Amerikanci, rojeni od Amerikancev, tvorijo pa le primerno majhen del prebiva-lstva naših vlemest. Izmed zgo-raj navedenih vlemestih so povsod v manjšini tujerodeci in njihovi tukaj rojeni otroci pa v večini. Mesto New York seveda prednjači kot mesto "novih" Amerikancev; tu znašajo Ameri-kanci, katerih starši so se že ro-dili v Združenih državah, le ne-kaj čez 21 odst. celekopenega be-lokožnega prebivalstva. Le malo boljše je njihovo razmerje v Bo-stonu in Chicagu (skoraj 25 odstotkov). V Clevelandu jih je ko-maj 28 odst., v Buffalu in De-troitu približno 33 odst., v San Francisco 34 odst., v Pittsburghu čez 39 odst. in v Philadelphiji čez 41 odst.

St. Louis.

Prebivalstvo mesta St. Louis znaša (po ljudskem štetju od le-ta 1920) 772,897; od teh je pa 702,615 belokožcev. "Foreign white stock", namreč belokožni tujerodeci in njihovi tukaj rojeni otroci, znaša 343,133. Vse be-lokožno prebivalstvo bi se delilo takole: čez 51 odst. tukaj roje-nih od roditeljev, ki sta se oba že rodila v Združenih državah, čez 34 odst. tukaj rojenih od tuje-rodnih staršev in skoraj 15 odst. tujerodev.

Izmed tujerodev in njihovih tukaj rojenih otrok prednjačijo po narodnosti oziroma materin-sčini Nemci, na to sledijo Angle-ži in Irči, potem postopno Židje, Italjani, Poljaki, Čehi itd.

Jugoslaveni so navedeni kot: Slovenci 542, od teh 323 tuje-rodev in 218 tukaj rojenih.

Srbo-Hrvati: 2526, od teh 1733 tujerodev in 793 tukaj rojenih.

Vseh Slovanov je 32,305.

Baltimore.

Izmed 733,826 prebivalcev me-sta Baltimore je 625,130 belokož-

cev. Od teh pa je tujerodev in njihovih tukaj rojenih otrok 246,750. Tujerodeci tvorijo čez 13 odstotkov vsega belokožnega prebivalstva, tujerodev od tujerod-nih staršev je 26 odst. in Ameri-kancev, rojenih od tujerodnih staršev, čez 60 odst. Izmed vseh velemest preko pol milijona prebi-valstva je torej Baltimore najbolj pristno ameriško mesto, kar se tiče rojstva prebivalcev.

Izmed tujerodev in njihovih tukaj rojenih otrok prednjačijo po materiščini Nemci; za njimi postopno: Angleži in Irči, Židje, Poljaki, Italjani, Čehi, Rusi itd.

Jugoslaveni je navedenih le malo, namreč: Slovencev 274 in Srbo-Hrvatov 309.

Vseh Slovanov je 45,909.

Trocki o svetovni revoluciji.

Trocki je imel v Moskvi no-vodrom pete obletnice boljševiške revolucije pred delavci velik spo-minski govor, kateremu so sledili obširni razgovori. Dopsnik "Ex-celsiora" v Parizu poroča, da je Trocki glede na upanje v skorajš-njo svetovno revolucijo izjavil, da je ni pričakovati, ker mase še niso pripravljene. Delavski raz-red treba še le pridobiti, tostarvo gibanje pa narašča po vseh deželah. S stališča komunističnih interesov bi želel Trocki prvo pro-letarsko revolucijo v Združenih državah, ki so gospodarske neod-visne in imajo najboljšo indu-strijsko tehniko na svetu ter ve-liko rezervo zlata. Tudi na An-gleškem je želel revolucije. Kar se tiče Rusije, je zadnja, kjer bi se mogla revolucija vprizoditi. Ali zgodilo se je, da jo je politič-na situacija zahtevala tu, drugod pa preprečila. Delavski razred se mora po vsem svetu priučiti me-ščanskih metod v trgovini, v bor-zi in v bankah in jih na to priče-ti nadomeščati s komunističnimi metodami. Na vprašanje, "kako dolžnost imajo evropski komuni-sti glede na splošno revolucijo, je odgovoril, da se nimajo pola-stiti ne danes ne jutri nikake o-blasti, marveč je najprej potreba pridobiti večino delavskega raz-reda. Evropski komunisti se na-hajajo šele v periodi notranje organizacije in revizije strank ter vplivanja na središče delavskih mas. Tri leta časa moramo dolo-čiti, da se delavski razred pripravi v zadostno meri, da bo mogel spre-jeti vladu v svoje roke. Vse to se izvrši počasi, kajti meščanski so-vražnik tamkaj je bolj intelligen-ten in bolj izkušen nego mi ter se toliko uspešneje brani.

Politični berači.

Iz Saške romajo sedaj berači — včasih tudi drugi — čez mejo na Češko in tam beračijo. V glavnem seveda reflektirajo na visoko če-ško valuto, med tem, ko strgane nemške marke niti ne pogledajo. Kakor poročajo češki listi, kup-čija dobro uspeva.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

L. B. — Grško seno se pravi po latinsko Foenum Grecum, po an-gleški pa Foennegreek Powder.

KAPITAN BLOOD

NJEHOVA ODISEJA.

Spisal Rafael Sabatini.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

61

(Nadaljevanje.)

Konečno je bila Arabella med obema španskima ladjama, od enega konca do drugega. Don Miguel je govoril s trobentačem, ki je stal stal ob njegovi strani. Mož je dvignil srebrno trobento, s katero naj bi dal signal za stranski polni salvi obeh španskih ladij. Ko pa je postavil trobento na usta, ga je prijel admiral za roko, da ga zadrži. Šele tedaj je zapazil nekaj, kar je bilo povsem očitno, — kar bi moralo biti očitno za izkušnega borilca na morju. Predolgo se je pomišljal in kapitan Blood ga je prekosil. Pri poskusu, da streljata sedaj na Angleža, bi morali streljati tudi druga na drugo. Preporno je tudi zaukazal obrniti ladjjo, kajti v istem trenutku je izgledalo kot da je Arabella eksplodirala, ko je pridrla mimo. Po osemnajstih topov je počilo na vsaki strani ladje in kroglice so se zarinile v telesa obeh španskih ladij.

Napol omamljena od strašnega poka je omahnila Miss Bishop v naročje lorda Juliana, ki se je sam komaj držal za ograjo.

Iz globine ladje so priče prihajali strašne španske kletvice, pomešane med stokanje ranjenih. Milagrosa je počasi vozila naprej, nagnjena na eno stran. Don Miguel je divje dajal svoja povelja ter zrl sempatam skozi oblak dima, da vidi, kako se je godilo Hidalgo.

Naenkrat pa se je pokazala neka ladja, ki je prihajala vedno bližje. Mesto da bi se držala svoje smeri kot je domneval Don Miguel, se je Arabella v dimu obrnila ter pričela pliti naravnost proti Milagrosi. Še predno je presenečeni Don Miguel spoznal celi položaj, sta bili ladji druga poleg druge. Pričeli so padati železni kavlji in v par trenutkih je bila Milagrosa trdno v oprijemu angleške ladje.

Vse to je Don Miguel le površno videl in že je mrgolelo na krovu vse polno divjih postav. Še nikdar se ni samozavest tako hitro izpremenila v obup in še nikdar se ni lovec hitreje izpremenil v plen, ki si ne more pomagati. Španci so bili namreč brez moči. Hitro izvršeni manever jih je presenetil v trenutku, ko so bili vsi zmedeni od stranske salve Arabelle. Nekateri častniki so si nekaj časa prizadevali urediti svoje ljudi ter nuditi sistematičen odpor. Španci, ki niso bili nikdar dobri kot borilci na kratko razdaljo, pa so bili demoralizirani, ker so vedeli, s kom imajo opravka. Njih hitro stvorjene vrste so bile razbite še predno so se pomirile. Krov je bil poln gruč borečih se ljudi. Dočim se je godilo to, je pohlital nadaljni oddelek v spodnji del ladje da premaga topničarje na njih mestih pri topovih.

Na zadnjem krovu, kamor je pritiskala glavna masa morskih roparjev, katero je vodil enook velikani, nag do pasu, je stal Don Miguel, ves iz sebe od obupa in jeze. Za njim, na bolj vzvišenem prostoru, pa sta stala lord Julian in Arabella Bishop, katero so premagali krvavi prizori.

Boj je bil kmalu končan. Nato so videli vsi, kako je zdrsnila z glavnega jarbola bandera Kastilije. Razoroženi Španci so stali naokrog v gručah, kot skupine ovac.

Naenkrat pa se je Miss Bishop predramila iz svoje otopenosti, se naslonila naprej na široko odprla oči, dočim so dobila njena lica še nekoliko bolj blede barvo.

Skozi množice, stoječe na krovu, je prihajal sedaj visok mož globoko zagorelega lica, noseč na glavi špansko čelado. Obleden je bil v kiraso iz modrega jekla. Mirno in zavestno je prihajal ter stal konečno pred španskim admiralom. Priklonil se je rezervirano in formalno. Z ostrim in zvonkim glasom ter v perfektni španščini je ogovoril admirala.

— Konečno sva se zopet sestala, Don Miguel, — je rekel. — Upam, da ste zadovoljni. Čeprav ni mogoče natančno tak kot ste si ga predstavljali vsi, ste si ga vendar vroče želeli.

Prepadlega in spačenega lica in težko dihač je sprejel admiral ironijo tega človeka, kateremu je pripisoval svojo pogibelj in še več. Nato pa je jezno zakrutil ter posegel z roko po meču. Še predno pa so se njegovi prstje oprijeli ročaja, ga je drugi prijel za zapestje.

— Pomirite se, Don Miguel, — je rekel mirno, a trdno. — Ne rabite grdih skrajnosti, katerih bi se vi gotovo poslužili, če bi izpadla stvar obratno.

Za trenutke sta si zrla v oči.

— In kaj nameravate storiti z menoj? — je konečno vprašal Španec s hipiravim glasom.

Kapitan Blood je skomignil z rameni in krog njegovih ustnic se je pojavil lehak usmev.

— Kar nameravam storiti, sem že izvršil. Hočem vam pa reči, da ste si nakopali vse to izključno le vi sami. Viste hoteli imeti tako. — Nato se je obrnil ter pokazal na čolne, katere so njegovi ljudje ravno spuščali v vodo. — Vaši čolni so pripravljeni. Lahko se jih poslužite s svojimi ljudmi, predno potopimo to ladjjo. Tam je obal Hispaniole. Varno boste dospeli tjakaj. Če nečete sprejeti moj nasvet, me ne boste več podili. Mislim, da pomenjam slabo srečo za vas. Vrnite se domov na Špansko, Don Miguel ter k poslom, katere boljše razumete kot pa mornariško obrt.

Dolgo časa je stal kapitan ter zrl na predmet svojega gnjeva, a konečno je odšel, opotekajoč se kot pijan. Njegov premagalec, ki ga ni hotel niti razorožiti, mu je sledil nekaj časa s pogledom, a nato se obrnil proti onima dvema ki sta še vedno stala zgoraj. Če bi ne bil lord Julian zaposlen z drugimi rečmi, bi zapazil, kako je ta dečko naenkrat prebledel pod svojo zagorelo kožo. Za trenutek je stal na mestu, kot prikovan, a nato je prišel hitrih korakov po stopnicah navzgor.

Lord Julian mu je stopil nasproti.

— Vi vendar ne mislite, da bi ta španski lopov prost odšel? — je vzkliknil.

Gospod v temnem baržunu je izgledal, kot da je tedaj prvič zapazil njegovo lordstvo.

— In kdo za vraga ste pač vi? — je vprašal s povsem razločnim irskim naglasom. — In kaj briga vas cela ta stvar?

Njegovo lordstvo je prišlo do prepričanja, da je treba nekoliko popraviti trmoglavost tega človeka ter njegovo popolno pomanjkanje primerne spoštljivosti.

— Jaz sem lord Julian Wade, — je objavil.

To obvestilo pa očitno ni napravilo nobenega utisa.

— Tako! Ali mi hočete potem pojasniti, kaj pri sto hudičih delate na krovu te ladje?

Lord Julian se je obvladal, da nudi zaželjeno pojasnilo. Po dal ga je na kratko in nestržno.

(Dalje prihodnjik.)

Iz Jugoslavije.

J. Jaša Tomić.

V Novem Sadu je umrl direktor tankajšnjega radikalnega lista "Zastava" narodni poslanec Jaša Tomić v visoki starosti. Pokojni je bil mnogo leta eden najodličnejših predstavnikov srbskega naroda v Vojvodini, za katerega nacionalno probujenje si je stekel velike zaslugе. Zastopal je z vne-mo načela srbske radikalne stranke, pa se ni mogel prilagoditi velikim idejam narodnega edinstva. Dolgo se je ljuto branil priznati Srbe in Hrvatse za eden narod. Jugoslavija mu je bila smešna tvorevina, upravičena se mu je zdelala Velika Srbija. V zadnjem času je sicer pustil veljati, da bi mogli Srbi in Hrvati vendarle biti eden narod, smešno pa se mu je zdelo to glede Slovencev. Ž njim je ugasnil eden najjačjih plemensko separatističnih duhov. Toda kar je pokojnega odlikovalo pred mnogimi separatisti, je bila njegova čista ljubezen do nove velike domovine. Nad teoretičnim velikosrbske misli je vedno zmagovalo praktično jugoslovanstvo. Kot značaj do sleden in pošten, kot novinar odličen, kot narodnjak delaven in nesebičen je Jaša Tomić zapustil za seboj najlepši spomin tudi pri onih, ki niso mogli simpatizirati z njegovim naziranjem. Pokopali so ga v Novem Sadu z velikimi častmi. Ob odprtem grobu je govoril v imenu radikalne stranke minister Miladinović. Kralj je dal vdovi izraziti svoje sožalje. Naj bo zaslužnemu možu lahka zemlja, ki jo je ljubil z vsem žarom svoje ognjevitve duše!

Nova tvornica špirita
Te dni je prišla z delom na našičkem veleposelstvu. Produkcija znaša 7 hektolitrov dnevno.

Sanatorij za delavce.
Te dni je bil otvoren v Novem Sadu sanatorij za brezplačno zdravljenje delavcev. Sanatorij je najmoderneje urejen ter je stal nad 750,000 Din. V sanatoriju se bodo sprejemali tudi privatniki.

Lep uspeh izobraževalnega dela.
V Sarajevu je otvoril novinar, bivši profesor Viđaković večerno šolo za odrasle, v kateri se je predavalo vse srednješolske predmete. Šolo so obiskovali večinoma delavci. Te dni so štirje obiskovalci Viđakovičeve večerne šole položili maturo na sarajevski realki in se vpisali na visoko tehnično šolo v Beogradu. Prihodnje leto bo zapustilo to šolo 12 maturantov, vsi brez srednješolske izobrazbe.

Velik požar v pivovarni v Sisku.
Dne 25. oktobra popoldne je izbruhnil v pivovarni Jenasa Aleksandra velik požar. Delavci so v velikem kotlu kuhali smolo, ki se potrebuje za mazanje pivskih sodov. Naenkrat pa se je kotel preobrnul, smola se je razlila in vsled vnetja smole je prišlo do eksplozije. Ogenj se je hitro širil in šele po par urah se je ognjegasec posrečilo požar lokalizirati. Škoda znaša nad 100,000 kron.

Jugoslovanski novinar na poti okoli sveta.
Nedavno je dopel v Prago Miroslav Ratičević, rodom iz Beograda, ki je pred 10. leti sklenil stavo za 400,000 kron, da bo peš posetil glavna mesta vseh svetovnih držav. Leta 1913. je odpotoval in pred nekaj dnevi dopel v Prago, odkoder se vrne preko Budimpešte v svojo domovino. Na svojem potovanju je zbral 6 velikih folijantov podpisov vseh odličnih osebnosti javnega življenja vseh držav. Tudi v Pragi je nabral podpise najuglednejših kulturnih in političnih delavcev.

Zagrebski morilec aretiran na Dunaju.
Varnostnemu uradu se je posrečilo zasačiti in aretirati dunajskega krojaškega pomočnika Schrotta, ki je v Zagrebu umoril svoja dva tovarisa, ju oropal in utekel. Pri zaslišanju je vse priznal.

Drzen beg iz ječe.
Zloglasni razbojnik S. Vározy (po imenu menda Maždar), ki je bil obsojen v Osičku na 18 let težke ječe, je poskušal te dni pobegniti iz kaznilnice. Ko so se jetniki sprehajali po dvorišču, je Vározy z neverjetno naglico pristavil večji zaboj k jetniškemu zidu, se povzpel na zid, skočil z zida in zbežal. Jetniški čuvaj je streljal za njim, naker se je vdal.

Štipendije za protestantske bogoslovce.
Ministrstvo prosvete namerava sprejeti v svoj proračun svoto 10 milijonov dinarjev, iz katere bodo dobivali protestantski bogoslovci štipendije za študij v inozemstvu, ker v Jugoslaviji ni protestantske bogoslovne fakultete.

Bolniška šola v Valjevu
Jugoslovanski "Rdeči križ" je sprejel v dar večjo svoto z določbo, da ustanovi bolniško šolo, v kateri se bodo izvežbali bolničarji za bolniške postaje in ambulatorije. Šolo zgradijo v Valjevu, šolanje pa bo trajalo 2 leti. S poukom se bo pričelo že prihodnje leto.

Vlom v pošto blagajno v Trstu.
Pri belem dnevu, in sicer med 12 in 2. ure, so odprli predzid vladni in s ponarejenimi ključki poštini urad v ulici Donadoni. Tam so prevrtili v miru veliko železno blagajno ter se polastili 4000 lir. Nato so zopet zaprli za seboj urad ter nemoteno odšli.

Aretiran trgovec s kokaino.
V nekem tržaškem hotelu prvega razreda je stanoval te dni neki elegantno obleden mladenič. K njemu na obiske so hodili pogosto zelo sunljivi ljudje. O teh obiskih je izvedela policija in ga je tudi prišla obiskat. Mladenič pa ni bil nič kaj zadovoljen s tem obiskom, zakaj postal je blede kakor smrt, ko je zagledal može postaviti. Ti so mu prejškali vse kovčke. V enem so našli kilogram kokaina, ki je vredna kakih 8000 lir. Mladenič je bil aretiran in odveden v zapor, kokaina pa zaplenjena.

Obnovitev prometa med Nemčijo in Jugoslavijo.
Po poročilih iz Beograda je bil med jugoslovanskimi in nemškimi delegati na sestanku v Mariboru dosežen popoln sporazum glede obnovitve prometa med obema državama, ki bo veljaven do 1. jan.

Stanje donavske flotije.
Novosadsko časopisje poroča, da je dne 31. oktobra jugoslovanska donavska flotija proslavila v Novem Sadu štiriletnico, odkar je prvič raz flotije zaplenila jugoslovanska trobojnica.

Kakine so bile izgube armad v kumanovski bitki.
Po službenih podatkih so izgubili Turki v kumanovski bitki (1. 1912) 38 častnikov, 289 podčastnikov ter okoli 12,000 vojakov, ki so deloma padli, deloma pa bili vjeti. — Srbi so imeli 1127 mrtvih in 2463 ranjenih, med temi zlasti mnogo podčastnikov.

Novo jugoslovanske novčanice in nov droblik.
Finančno ministrstvo je naročilo v Ameriki izdelavo novih novčanice po 100 in 1000 dinarjev. Te novčanice bodo prišle v promet po

Pismo gospodu Bogu.

"Journal de Debats" prinaša zanimiv dogodek. V nekem francoskem mestu je živel invalid, ki je trpel veliko pomanjkanje. Bil je pobožen in veren mož zato pa se je v svoji globoki veri vsedel in napisal pismo, v katerem prosi gospoda Boga, naj mu podari sto frankov. Napisal je naslov "Milemu gospodu Bogu" in vrgel pismo v pošto skrinjico. Pošta je dobila pismo, ker pa ni mogla najti adresata, je pismo odprla in ga poslala invalidskemu oddelku ministrstva. Časniki so prečitali pismo, bili so ginjeni vsled bede in naivne vere in nabrali so med seboj 50 frankov. Poslali so jih invalidu in pripisali: "polovica darila od gospoda Boga. Pošljajo častniki invalidskega oddelka ministrstva". Čez teden je prejela pošta zopet pismo, naslovljeno "Milemu gospodu Bogu" in zopet ga je poslala v ministrstvo. Tu so ga orprli in čitali: "Mili g. Bog! Zahvaljujem se Ti za prijazen darilo. Samo prosim te, kadar pošlješ še kaj, pošli neposredno meni, ne pa preko invalidskega oddelka vojnega ministrstva. Ti oficirski prašiči so mi ukradli 50 frankov. Tvoj vdani X. X., invalid."

OGLASI NAJ SE
EGON TERGLAN, doma iz Gorice Stanoval je na Jamaica in Drew Ave, Woodhaven, L. I. Iščega sestra. Oglasi naj se pri upravnistvu Glas Naroda, 82 Cortlandt St., New York. (14-12)

RABIM 20 MOŽ
za logse rezati. Plača \$5.00 do \$3.50 na dan, hrana in stanovanje prosto, ali po \$2.00 od 1000 čevljev. Dobra angleška hrana — Hubert Mihic, Alexander, Upshur Co., W. Va. (14,6-12)

VAŠI SORODNIKI, PRIJATELJI IN ZNANCI V STAREM KRAJU
kupijo vožnji listek za pot v Ameriko najugodnejše z ameriškim dolarji. Proti predložitvi potrjenega potnega lista za v Ameriko mi lahko izplačamo ameriški denar pri Jadranski banki v Ljubljani in v Zagrebu, toda znesek za posameznega odraslega potnika ne sme presegati 3000 franc. frankov, to je protivrednost od približno \$200.

V Italiji in sedenem ozemlju pa lahko izplačamo brez izjeme vsakemu poljubne zneske v ameriških dolarjih.

Pristojbina za izplačila do \$10 po 50¢, za izplačila od \$10.— do \$50.— po \$1.—, za izplačila, ki presegajo znesek \$50.— po 2 centa od vsakega dolarja ali po \$2.— od sto.

Frank Sakser Stat Bank, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Božič se približuje.
Še je čas, da Vaši v domovini dobijo denarno darilo koje ste jim namenili poslati, da se Vas na Sveti dan hvalečnih src spominjajo.

Pošiljajte se kopicijo in tudi pošte so preobložene z delom, zato Vam priporočamo, da nam Vaše naročilo čimprej pošljete. Kajti, kdor prej pride, ta prej me-lje.

Z našimi cenami in postrežbo boste gotovo zadovoljni.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St., New York

JADRANSKE BANKE

Kretanje*parnikov - Shipping News

2 decembra: La Savole, Havre; Noordam, Boulogne. Olympic, Cherbourg.
4 decembra: Aquitania, Cherbourg.
decembra: Taormina, Genoa. President Wilson, Trst.
6 decembra: York, Bremen. Tuscania, Dubrovnik in Trst.
9 decembra: Homer, Cherbourg; Rotterdam, Boulogne; America, Genoa.
11 decembra: Roussillon, Havre.
12 decembra: Berengaria, Cherbourg.
13 decembra: Paris, Havre.

16 decembra: Majestic, Cherbourg.
18 decembra: Mauretania, Cherbourg.
20 decembra: Seydlitz, Bremen.
21 decembra: Antonia, Cherbourg in Hamburg.
23 decembra: Ryndam, Boulogne.
28 decembra: Colombo, Genoa.
30 decembra: La Savole, Havre; Olympic, Cherbourg.
2 januarja: Berengaria, Cherbourg.
11 januarja: Argentina, Trst.

CUNARD
ANCHOR
V JUGOSLAVIJO
v 9 dneh.

Vaš tokrat odplaja eden markih velikani.
AQUITANIA . . . 45,647 ton
MAURETANIA . 30,704 ton
BERENGARIA . 52,022 ton

Razkožne kabine tretjega razreda z 2, 4, 6 posteljami. — Krašne obednice, kadičnice in podvizišča. Pokrit promenadni krov. Izborna hrana. Domače udobnosti. Nobene skrbi.
Glede kart in drugih informacij vprašajte najbližjega agenta v vašem mestu ali v okolici.

ŽENITNA PONUDBA
Slovenec, star 22 let, se želi seznaniti s Slovenko v starosti od 17 do 20 let v svrhu ženitbe. Imam nekaj prihrankov in stalno, dobro delo. Za tajnost jamčim. Le resne ponudbe s sliko, katero nahtevo vrnem, naj se pošljejo na naslov: Main St. Box 84, Westwood, Mass.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.
Naročnikom Glasa Naroda v državi Illinois naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

Mr. JOHN FABIAN,
kateri je pooblaščen nabirati naročnino za naš list, zatorej prosimo rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni.

Slovenic Publishing Co.
Cena s poštnino \$2.—

RAVNOKAR JE IZŠLA
NAJVEČJA ARABSKA
SANJSKA KNJIGA
Najnovejša ilustrovanja izdaja
Vsebuje 308 strani.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt Street,
New York City, N. Y.

RAVNOKAR JE IZŠLA
NAJVEČJA ARABSKA
SANJSKA KNJIGA
Najnovejša ilustrovanja izdaja
Vsebuje 308 strani.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt Street,
New York City, N. Y.

RAVNOKAR JE IZŠLA
NAJVEČJA ARABSKA
SANJSKA KNJIGA
Najnovejša ilustrovanja izdaja
Vsebuje 308 strani.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt Street,
New York City, N. Y.

RAVNOKAR JE IZŠLA
NAJVEČJA ARABSKA
SANJSKA KNJIGA
Najnovejša ilustrovanja izdaja
Vsebuje 308 strani.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt Street,
New York City, N. Y.

RAVNOKAR JE IZŠLA
NAJVEČJA ARABSKA
SANJSKA KNJIGA
Najnovejša ilustrovanja izdaja
Vsebuje 308 strani.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt Street,
New York City, N. Y.

RAVNOKAR JE IZŠLA
NAJVEČJA ARABSKA
SANJSKA KNJIGA
Najnovejša ilustrovanja izdaja
Vsebuje 308 strani.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt Street,
New York City, N. Y.

RAVNOKAR JE IZŠLA
NAJVEČJA ARABSKA
SANJSKA KNJIGA
Najnovejša ilustrovanja izdaja
Vsebuje 308 strani.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt Street,
New York City, N. Y.

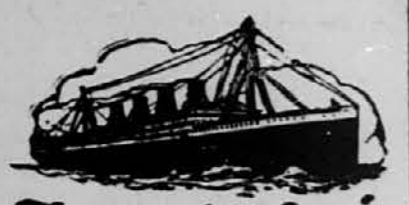
RAVNOKAR JE IZŠLA
NAJVEČJA ARABSKA
SANJSKA KNJIGA
Najnovejša ilustrovanja izdaja
Vsebuje 308 strani.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt Street,
New York City, N. Y.

RAVNOKAR JE IZŠLA
NAJVEČJA ARABSKA
SANJSKA KNJIGA
Najnovejša ilustrovanja izdaja
Vsebuje 308 strani.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt Street,
New York City, N. Y.

RAVNOKAR JE IZŠLA
NAJVEČJA ARABSKA
SANJSKA KNJIGA
Najnovejša ilustrovanja izdaja
Vsebuje 308 strani.

French Line

Hitra služba v Jugoslavijo.

ROUSILLON . . . 11. decembra
PARIS . . . 13. decembra
LA BOURDONNAIS . 26. decembra
LA SAVOIE . . . 30. decembra

Izborne udobnosti — kabine za dva, štiri in šest oseb, umivalnica in to-koža voda v vsakem prostoru — jedilnica, kadičnica, bara, brivnica, odprt, pokrit krov, slavna francoska kuhinja, vino in pivo brezplačno, godba, ples. Postrežniki govorijo slovensko in srbsko.

Najstarejša kompanija, ki prevaža jugoslovanske potnike.

Posebni parniški vlak vzame potnike in prtljago do dolotnega kraja, preko Trsta ali Bazela, kakor hočejo. Ne vsaki iz Havre v Jugoslavijo je kompanijski tolnač, ki govori vaš jezik. Potnikom pomaga pri prtljagi in v drugih stvareh.

Za navodila se ogledajte pri lokalnem French Line agentu ali v

KOMPAJNISKI PISARNI
19 State Street : New York City

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.
Cenjenim naročnikom "Glasa Naroda" v državi Ohio naznanjamo, da jih bo obiskal naš potovadni zastopnik

Mr. ANTON SIMČIČ,
kateri je pooblaščen nabirati naročnino za naš list, zatorej prosimo rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni.

Slovenic Publishing Co.
Ako želite dobiti sorodnike ali znance iz stare domovine,

pišite nam prej za pojasnila, ker število priseljenecv je omejeno.

FRANK SAKSER STATE BANK,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

RAVNOKAR JE IZŠLA
NAJVEČJA ARABSKA
SANJSKA KNJIGA
Najnovejša ilustrovanja izdaja
Vsebuje 308 strani.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt Street,
New York City, N. Y.

RAVNOKAR JE IZŠLA
NAJVEČJA ARABSKA
SANJSKA KNJIGA
Najnovejša ilustrovanja izdaja
Vsebuje 308 strani.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt Street,
New York City, N. Y.

RAVNOKAR JE IZŠLA
NAJVEČJA ARABSKA
SANJSKA KNJIGA
Najnovejša ilustrovanja izdaja
Vsebuje 308 strani.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt Street,
New York City, N. Y.

RAVNOKAR JE IZŠLA
NAJVEČJA ARABSKA
SANJSKA KNJIGA
Najnovejša ilustrovanja izdaja
Vsebuje 308 strani.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt Street,
New York City, N. Y.

RAVNOKAR JE IZŠLA
NAJVEČJA ARABSKA
SANJSKA KNJIGA
Najnovejša ilustrovanja izdaja
Vsebuje 308 strani.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt Street,
New York City, N. Y.

RAVNOKAR JE IZŠLA
NAJVEČJA ARABSKA
SANJSKA KNJIGA
Najnovejša ilustrovanja izdaja
Vsebuje 308 strani.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt Street,
New York City, N. Y.

RAVNOKAR JE IZŠLA
NAJVEČJA ARABSKA
SANJSKA KNJIGA
Najnovejša ilustrovanja izdaja
Vsebuje 308 strani.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt Street,
New York City, N. Y.